

Usmernenie pre prijímateľov k uplatneniu preddavkových platieb v rámci dopytovo-orientovaných projektov v gescii Výskumnej agentúry

**Výskumná agentúra
ako orgán poverený MŠVVaŠ SR vykonávaním časti úloh SO**

Verzia 1.0

Dátum vydania: 14.01.2020

Dátum účinnosti: 14.01.2020

Obsah

Úvod	2
Zoznam skratiek	3
1 Právny základ pre využívanie preddavkových platieb	4
2 Oprávnené subjekty a oprávnené spôsoby financovania v nadväznosti na preddavkové platby	4
3 Pravidlá oprávnenosti výdavkov, ktoré vznikli na základe preddavkových platieb v rámci dopytovo-orientovaných projektov	6
4 Postup pri identifikovaní preplatku, resp. nedoplatku zo zúčtovania preddavkovej platby	7
5 Povinnosti Prijímateľa na uplatnenie preddavkových platieb vo vzťahu k verejnému obstarávaniu	8
6 Záver	8
Zoznam príloh	8

Úvod

Výskumná agentúra ako orgán poverený MŠVVaŠ SR vykonávaním časti úloh SO vydáva Usmernenie pre prijímateľov k uplatneniu preddavkových platieb v rámci dopytovo-orientovaných projektov v gescii Výskumnej agentúry (ďalej len „Usmernenie“) za účelom nastavenia jednotných podmienok pre prijímateľov na uplatnenie preddavkových platieb v rámci dopytovo-orientovaných projektov v gescii VA.

Usmernenie zároveň slúži ako pomôcka pre prijímateľov, ktorí majú záujem o využívanie preddavkových platieb, t.j. nestanovuje nové pravidlá ohľadom preddavkových platieb, len bližšie špecifikuje už existujúce pravidlá pre uplatnenie preddavkových platieb stanovené príslušnou legislatívou EÚ a SR.

Usmernenie je relevantné pre všetky dopytovo-orientované projekty v gescii VA. Je určená pre všetky typy subjektov bez ohľadu na ich právnu formu.

Zoznam skratiek

EÚ	Európska únia
Usmernenie	Usmernenie pre prijímateľov k uplatneniu preddavkových platieb v rámci dopytovo-orientovaných projektov v gescii Výskumnej agentúry
Príručka pre Prijímateľa NFP	Príručka pre Prijímateľa nenávratného finančného príspevku
SR	Slovenská republika
Systém finančného riadenia	Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu na programové obdobie 2014 - 2020 v aktuálne platnej verzii
Systém riadenia EŠIF	Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020 v aktuálne platnej verzii
VA / Poskytovateľ	Výskumná agentúra ako orgán poverený MŠVVaŠ SR vykonávaním časti úloh SO
VO	Verejné obstarávanie
VZP	Všeobecné zmluvné podmienky k Zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku
zmluva o NFP	Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku
ZVO	Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

1 Právny základ pre využívanie preddavkových platieb

Uplatnenie preddavkových platieb sa riadi ustanoveniami Systému riadenia EŠIF¹ a Systému finančného riadenia².

Preddavkovou platbou na účely tohto Usmernenia rozumie úhrada finančných prostriedkov prijímateľom dodávateľovi pred dodaním tovarov. Pre toto usmernenie sa za tovary považujú také tovary, ktoré **nie sú bežne dostupné**³ v zmysle § 2 ods. 5. písm. o) ZVO. V bežnej praxi sa používa aj pojem „záloha“ alebo „preddavok“ a pre doklad, na základe ktorého sa úhrada realizuje sa používa aj pojem „zálohová faktúra“ alebo „preddavková faktúra“.

Pre účely tohto Usmernenia je **účtovný doklad** definovaný v § 10 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Na účely predkladania žiadostí o platbu (predfinancovanie/zúčtovanie predfinancovania, resp. zúčtovanie zálohovej platby) sa vyžaduje splnenie náležitostí definovaných v § 10 ods. 1 písm. a) až f) predmetného zákona, pričom za dostatočné splnenie náležitosti podľa písm. f) sa považuje vyhlásenie prijímateľa v žiadosti o platbu v časti Čestné vyhlásenie. Zároveň je Prijímateľ povinný sa riadiť ustanoveniami Príručky pre Prijímateľa NFP⁴, kde sú uvedené pravidlá oprávnenosti výdavkov a zároveň aj dokladovanie oprávnených výdavkov podľa jednotlivých skupín výdavkov. Na účely predkladania žiadosti o platbu v prípade využívania preddavkových platieb, sa za účtovný doklad považuje doklad (tzv. zálohová alebo preddavková faktúra), na základe ktorého je uhrádzaná preddavková platba prijímateľom dodávateľovi / zhotoviteľovi.

Pre jednotlivé systémy platieb sa za zúčtovanie považuje:

- **Zúčtovanie predfinancovania** – Prijímateľ je povinný zúčtovať 100% každého poskytnutého predfinancovania (každý jednej poskytnutej platby predfinancovania samostatne) najneskôr do 10 pracovných dní odo dňa pripísania finančných prostriedkov na účte prijímateľa / aktivácie rozpočtového opatrenia.
- **Zúčtovanie zálohovej platby** – Prijímateľ je povinný reálne zúčtovať 100 % každej jednej poskytnutej zálohovej platby do 9 mesiacov odo dňa pripísania finančných prostriedkov na účte prijímateľa/aktivácie rozpočtového opatrenia.

2 Oprávnené subjekty a oprávnené spôsoby financovania v nadväznosti na preddavkové platby

V zmysle Systému finančného riadenia je uplatnenie preddavkových platieb možné len v prípade využitia **systému zálohových platieb** a systému **predfinancovania**, resp. ich kombinácie s refundáciou, pričom platí, že prijímateľa nepredkladajú výdavky za preddavkové platby v rámci žiadosti o platbu typu refundácia (priebežná platba). Rovnako je možné využiť preddavkové platby aj pri systéme **refundácie**, kedy môžu byť preddavkové platby zahrnuté do žiadosti o platbu (priebežná platba), avšak len vtedy, ak súčasťou dokumentácie je okrem zálohovej faktúry aj zúčtovacia faktúra. V takomto prípade Prijímateľ

---

¹ Systém riadenia EŠIF v aktuálne platnej verzii je dostupný na: <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/zakladne-dokumenty/>

² Systém finančného riadenia v aktuálne platnej verzii je dostupný na: <https://www.finance.gov.sk/sk/financne-vztahy-eu/povstupove-fondy-eu/programove-obdobie-2014-2020/europske-strukturalne-investicne-fondy/materialy/>

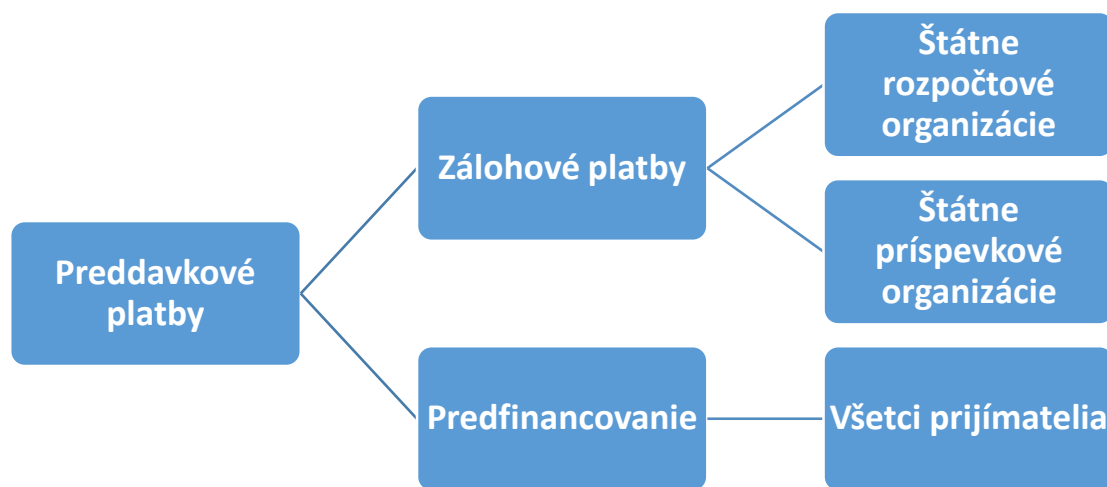
³ Pre určenie bežnej dostupnosti slúži príloha tohto dokumentu: „Test bežnej dostupnosti“, ktorú je povinný vyplňať každý prijímateľ

⁴ Príručka pre Prijímateľa NFP v aktuálne platnej verzii je dostupná na: <https://www.opvai.sk/dokumenty/prirucky/>

dostáva finančné prostriedky až v čase, keď je už tovar dodaný. Prijímateľ zahrnie účtovné doklady, na základe ktorých bola, resp. bude preddavková platba uhradená, do žiadosti o platbu (poskytnutie/zúčtovanie predfinancovania, resp. zúčtovanie zálohovej platby). Prijímateľ je povinný vo vzťahu k preddavkovým platbám deklarovať pokrok v nadväznosti na poskytnutú preddavkovú platbu v doplňujúcich údajoch k žiadosti o platbu.

V zmysle ustanovení Systému finančného riadenia, VA pozastaví schvaľovanie žiadosti o platbu (zúčtovanie predfinancovania/zúčtovanie zálohovej platby) do času overenia dodania predmetu plnenia v súlade s podmienkami definovanými v tomto usmernení a Príručke pre prijímateľa.

Systém zálohových platieb sú oprávnené využívať iba štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie. Systém predfinancovania sú oprávnení využívať všetci prijímatelia v rámci projektov v gescii VA. Graficky znázornené v schéme pod textom.

Schéma - Oprávnené subjekty pre jednotlivé spôsoby financovania s väzbou na preddavkové platby

Preddavkovou platbou sa nefinancujú podporné aktivity projektu. V dopytovo-orientovaných projektoch v gescii VA **je možné preddavkové platby využiť na tieto skupiny výdavkov:**

01 – Dlhodobý nehmotný majetok

- 013 – Softvér (ktoré nie sú bežne dostupné)

02 – Dlhodobý hmotný majetok

- 022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí (ktoré nie sú bežne dostupné)

3 Pravidlá oprávnenosti výdavkov, ktoré vznikli na základe preddavkových platieb v rámci dopytovo-orientovaných projektov

Vo vzťahu k posúdeniu oprávnenosti výdavkov, ktoré vznikli na základe preddavkových platieb je potrebné dodržať nasledujúce pravidlá⁵:

1. Úhrada preddavkovej platby, t. j. reálny úbytok finančných prostriedkov na strane prijímateľa musí byť realizovaná v období oprávnenosti výdavkov a v súlade s oprávneným obdobím pre výdavky stanovené vo výzve na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok a v zmluve o NFP.
2. Využitie preddavkových platieb musí byť v súlade s podmienkami VO/obstarávania⁶ a rovnako musí byť v súlade s podmienkami zmluvy uzavretej medzi prijímateľom a dodávateľom a bežnou obchodnou praxou. Možnosť poskytovania preddavkových platieb preto musí byť súčasťou pôvodnej zmluvy uzavretej medzi prijímateľom a dodávateľom, ktorá bola výsledkom VO⁷/obstarávania⁸, keďže poskytovanie preddavkových platieb v prípade dodatku k pôvodnej zmluve by predstavovalo zmenu ekonomickej rovnováhy, a preto je takýto dodatok neprípustný.
3. Poskytovateľ bude akceptovať preddavkové platby maximálne do výšky 95% z celkových oprávnených výdavkov zákazky avšak zároveň do výšky, ktorú si prijímateľ, či jeho dodávateľ v rámci bežnej obchodnej praxe na daný typ výdavkov už uplatňoval. V prípade zálohových platieb je VA v súlade s kapitolou 3.4.3 Systém zálohových platieb v Príručke pre Prijímateľa NFP, oprávnená Prijímateľovi poskytnúť zálohovú platbu maximálne do výšky 40% z relevantnej časti rozpočtu zodpovedajúcej 12 mesiacom realizácie aktivít projektu.
4. Poskytovateľ bude akceptovať preddavkové platby len na zákazky v celkovej hodnote minimálne vo finančnom limite podlimitnej zákazky podľa ZVO.
5. Týmto usmernením nie sú dotknuté povinnosti prijímateľa vyplývajúce z Usmernenia pre prijímateľov k zabezpečeniu pohľadávky poskytovateľa zo Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku v rámci dopytovo – orientovaných projektov v platnom znení zverejnenom na webovom sídle www.opvci.sk.
6. Dodávateľ, ktorý je platiteľ DPH, je na základe prijatého preddavku, povinný vystaviť prijímateľovi faktúru najneskôr do 15 kalendárnych dní od prijatia preddavku alebo do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bol preddavok prijatý a následne vystaviť zúčtovaciu faktúru⁷ pri reálnom dodaní tovaru. Dodávateľ, ktorý nie je platiteľ DPH je povinný vystaviť zúčtovaciu faktúru pri reálnom dodaní tovaru.
7. Predmet plnenia (teda tovary), ktorý bol uhradený na základe preddavkovej platby musí byť skutočne dodaný v čase realizácie v lehote stanovenej v uzatvorenej zmluve medzi prijímateľom a dodávateľom v čase realizácie projektu, najneskôr do 12 mesiacov od poskytnutia preddavkovej platby dodávateľovi. V prípade zálohových platieb je Prijímateľ povinný zúčtovať 100% každej jednej poskytnutej zálohovej platby v lehote 9 mesiacov odo dňa pripísania finančných prostriedkov na účte prijímateľa, alebo aktivácie rozpočtového opatrenia. Z uvedeného vyplýva, že stanovená lehota sa vzťahuje aj na dodanie tovaru. Zároveň je Prijímateľ povinný ako prílohu k žiadosti o platbu priložiť aj fotodokumentáciu, preukazujúcu reálne dodanie tovaru. V prípade

---

⁵ Prijímateľa sú povinní dodržiavať ustanovenia uvedené v Príručke pre Prijímateľa NFP, ktoré upravujú oprávnenosť výdavkov a zároveň aj dokladovanie oprávnených výdavkov podľa jednotlivých skupín výdavkov.

⁶ t.j. zadávania zákaziek, na ktoré sa ZVO nevzťahuje.

⁷ t.j. jej návrh bol zverejnený v rámci súťažných podkladov vo vyhlásenom VO.

⁸ t.j. jej návrh bol zverejnený v rámci podmienok účasti vo výzve na predkladanie ponúk.

financovania projektov, v rámci ktorých boli identifikované výdavky, ktoré sú predmetom prebiehajúceho skúmania a projektov financovaných formou preddavkových platieb, je v kompetencii VA posúdiť opodstatnenosť a reálnosť požiadavky prijímateľa na poskytnutie ďalšej zálohovej platby. VA je v tomto prípade oprávnený poskytnúť zálohovú platbu vo výške, ktorá zodpovedná súčtu certifikačným orgánom schválených žiadostí o platbu (zúčtovanie zálohovej platby) za prostriedky EÚ a štátneho rozpočtu na spolufinancovanie a súčtu pozastavených žiadostí o platbu (zúčtovanie zálohovej platby) obsahujúcich výdavky vzťahujúcich sa k preddavkovým platbám a / alebo súčtu pozastavených žiadostí o platbu (zúčtovanie zálohovej platby) obsahujúcich výdavky, ktoré sú predmetom prebiehajúceho skúmania, a ktorých schvaľovanie VA pozastavila, a sumy, ktorá sa rovná rozdielu maximálnej výšky zálohovej platby a sumy predchádzajúcich poskytnutých zálohových platieb.

8. Prijímateľ predkladá Poskytovateľovi zúčtovanie preddavkovej platby na formulári, ktorého vzor je obsiahnutý v Príručke pre Prijímateľa NFP.
9. Výdavok musí spĺňať všetky ostatné podmienky oprávnenosti výdavkov a zmluvy o NFP.
10. Prípadný preplatok vzniknutý zo zúčtovania preddavkovej platby je prijímateľ povinný vrátiť Poskytovateľovi najneskôr spolu s predložením doplňujúcich údajov k preukázaniu dodania predmetu plnenia. Vysporiadanie identifikovaných nezrovnalostí a vratiek z preddavkových platieb nie je týmto dotknuté.
11. Prípadný nedoplatok vzniknutý zo zúčtovania preddavkovej platby posudzuje Poskytovateľ z hľadiska splnenia podmienok oprávnenosti výdavkov a na základe daného posúdenia rozhodne o jeho oprávnenosti alebo neoprávnenosti. Bližšie upravené v kapitole 4.

4 Postup pri identifikovaní preplatku, resp. nedoplatku zo zúčtovania preddavkovej platby

1. V súlade so Systémom riadenia EŠIF je prípadný nedoplatok vzniknutý zo zúčtovania preddavkovej platby posudzovaný poskytovateľom z hľadiska splnenia podmienok oprávnenosti výdavkov. Ak poskytovateľ na základe daného posúdenia rozhodne o oprávnenosti vzniknutého nedoplatku, je prijímateľ oprávnený nárokovať si vzniknutý nedoplatok predložením novej žiadosti o platbu v zmysle časti 3 tohto materiálu.
2. Prípadný nedoplatok vzniknutý zo zúčtovania preddavkovej platby posudzuje Poskytovateľ z hľadiska splnenia podmienok oprávnenosti výdavkov a na základe daného posúdenia rozhodne o jeho oprávnenosti alebo neoprávnenosti.
3. Prípadný preplatok vzniknutý zo zúčtovania preddavkovej platby je v súlade so Systémom riadenia EŠIF prijímateľ povinný vrátiť poskytovateľovi najneskôr spolu s predložením doplňujúcich údajov k preukázaniu dodania predmetu plnenia (špecifické podmienky platia pre systém zálohových platieb vid'. časť 6.2.6 Systému finančného riadenia). Vysporiadanie identifikovaných nezrovnalostí z preddavkových platieb nie je týmto odsekom dotknuté.

V prípade, ak v súvislosti s preddavkovými platbami schválenými v súhrnnej žiadosti o platbu / mimoriadnej súhrnnej žiadosti o platbu boli identifikované porušenia legislatívy EÚ alebo SR, resp. zmluvy o NFP (tzn. z iných dôvodov, ako dôvodov vedúcich výlučne k vzniku preplatku z preddavkových platieb) a vznikli neoprávnené výdavky, poskytovateľ eviduje nezrovnalosť a žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov v stave „Odoslaný dlžníkovi“ v ITMS2014+ na účely vysporiadania identifikovaných nezrovnalostí z preddavkových platieb v súlade s metodickým usmernením MF SR č. 2/2015-U k nezrovnalostiam a finančným opravám v rámci finančného riadenia SF, KF a ENRF. Pokiaľ preplatok zo zúčtovania preddavkovej platby nevznikol z dôvodu porušenia legislatívy EÚ alebo SR, resp. zmluvy o NFP, resp. prijímateľ nevrátil preplatok

iniciatívne najneskôr s predložením doplňujúcich údajov k preukázaniu dodania predmetu plnenia, poskytovateľ eviduje žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov v stave „Odoslaný dlžníkovi“ v ITMS2014+ na účely vysporiadania preplatku od prijímateľa bez nezrovnalosti.

5 Povinnosti Prijímateľa na uplatnenie preddavkových platieb vo vzťahu k verejnému obstarávaniu

Prijímateľ môže uplatniť preddavkové platby na zákazky vo finančných limitoch zodpovedajúcich podlimitným a nadlimitným zákazkám podľa ZVO, ak predmetom zákazky sú tovary **nie bežne dostupné v zmysle ZVO**. Prijímateľ má povinnosť uviesť uplatnenie preddavkových platieb v súťažných podkladoch, v súťažných podmienkach, vo výzve na predkladanie ponúk, v oznámení o vyhlásení VO, v návrhu zmluvy s dodávateľom alebo v návrhu obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy.

6 Záver

Preddavkové platby predstavujú pre VA zvýšené riziko, vzhľadom k tomu, že poskytnutie finančných zdrojov nastane skôr, ako je predmet plnenia reálne dodaný prijímateľovi.

Z hľadiska hodnotenia rizika pre jednotlivé subjekty, predstavuje skupinu s najvyšším rizikom pri uplatňovaní preddavkových platieb skupina zahŕňajúca podnikateľské subjekty.

Ustanovenia zmlúv (Zmluva o dielo, resp. iný zmluvný vzťah s dodávateľom) musia byť v súlade s informáciou o preddavkových platbách uvedenou v súťažných podkladoch, v súťažných podmienkach, v oznámení o vyhlásení VO alebo vo výzve na predkladanie ponúk.

Upozornenie:

Prijímateľ musí brať na vedomie skutočnosť, že ak nedôjde k dodaniu tovarov, ktoré boli prijímateľovi uhradené na základe preddavkovej platby spôsobom a v lehotách stanovených medzi Prijímateľom a jeho Dodávateľom v nadväznosti na bod 5.5 zmluvy o NFP, dochádza k **podstatnému porušeniu zmluvy o NFP a Poskytovateľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy o NFP** v zmysle článku 9, bod. 4, písm. b) ods. xviii) VZP.

Zoznam príloh

Príloha č. 1: Test bežnej dostupnosti